

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอ...สุวรรณคูหา... จังหวัด...หนองบัวลำภู...

ข้อมูล ณ วันที่.....๓๑.....เดือน.....กรกฎาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๘.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนายสำเริง ศรีลาเดช.....

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๖๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลงมะไฟ อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู
โทรศัพท์ ๐๘๔๗๘๕๕๓๖...Facebook ...สำเริง ศรีลาเดช...

เกิด พ.ศ. ๒๕๐๗ ปัจจุบันอายุ ๖๑ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ม.๖...

สถาบันการศึกษา ...สกร.อำเภอสุวรรณคูหา.....

คณะ/สาขาวิชา-.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๑๕๐,๐๐๐-๑๘๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๖....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก...ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๔.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ แปลงเรียนรู้การปลูกพืชแบบผสมผสาน

๒.๒ แปลงเรียนรู้การปลูกไม้ผล

๒.๓ แปลงเรียนรู้การปลูกพืชผัก

๒.๔ แปลงเรียนรู้การเพาะพันธุ์ปลา

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๖.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ การปลูกพืชแบบผสมผสาน

เป็นระบบการเกษตรที่นำกิจกรรมการปลูกพืช ได้แก่ การปลูกพืชผัก การปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงไก่ไข่ เป็ด การประมง ได้แก่ การเลี้ยงปลา กุ้งฝอยและกบ และการแปรรูปผลผลิต ได้แก่ การแปรรูปข้าวฮาง การแปรรูปปลาแดดเดียว มาผสมผสานกันในพื้นที่เดียว เพื่อให้แต่ละกิจกรรมเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สร้างประโยชน์สูงสุด

๓.๒ การเพาะพันธุ์ปลา

การเพาะพันธุ์ปลา จะเน้นการผลิต ปลาตะเพียนโดยวิธีผสมเทียมประกอบด้วย ๓ ขั้นตอนหลัก คือ การคัดพ่อแม่พันธุ์ ให้สมบูรณ์และพร้อมขยายพันธุ์, การฉีดฮอร์โมน เพื่อกระตุ้นการสุกของไข่ และน้ำเชื้อในปลา, และ การผสมพันธุ์ โดยการรีดไข่และน้ำเชื้อผสมกันแล้วอนุบาลต่อในบ่อพัก

๓.๓ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ

การใช้วัตถุดิบ เช่น เศษผัก ผลไม้ ที่เหลือใช้ในแปลง นำมาสับเป็นชิ้นเล็ก ๆ เติมน้ำตาลเพื่อเป็นอาหารของจุลินทรีย์ และใส่หัวเชื้อจุลินทรีย์หรือสารเร่ง พด.๒ จากนั้นปิดฝาภาชนะทึบแสง ตั้งทิ้งไว้ในที่ร่มประมาณ ๗-๓๐ วัน คนส่วนผสมเป็นระยะเพื่อระบายก๊าซ เมื่อน้ำหมักมีกลิ่นหอม แสดงว่าจุลินทรีย์ทำงานสมบูรณ์ แจกจ่ายให้กับเกษตรกรผู้สนใจและขยายผลโดยการใช้จริงในแปลงต้นแบบ

๓.๔ การปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่ (Zoning by Agri-Map)

ใช้ระบบสารสนเทศแผนที่เกษตร (Agri-Map) เป็นเครื่องมือในการชี้แนะเกษตรกรให้เปลี่ยนจากการเพาะปลูกที่ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ไปสู่การทำเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของที่ดิน เช่น การทำเกษตรผสมผสาน โดยปรับเปลี่ยนจากการทำนา มาสร้างเป็นคันทาทองคำ เพิ่มขนาดของคันทาให้สามารถปลูกพืชได้หลากหลายชนิด ยกกระตือรือร้นได้เพิ่มขึ้นจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร

๓.๕ การเพาะชำกล้าไม้

เป็นจุดเรียนรู้การเพาะและขยายพันธุ์พืช โดยเน้นการเพาะชำกล้าพืชผักสวนครัว กล้าไม้ยืนต้น เศรษฐกิจ เพาะเลี้ยงกล้าไม้หลากหลายชนิด เพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน

๓.๖ การแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า (ข้าวฮาง)

เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านอีสานที่นำข้าวเปลือกมาแช่น้ำเพื่อกระตุ้นให้งอก เพิ่มสารอาหารจำพวก GABA แล้วจึงนำไปนึ่งให้สุก ผึ่งแห้ง กะเทาะเปลือก และคัดแยกคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้าวฮางงอกที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น สามารถเก็บได้นานขึ้น และสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรจากการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๓.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๖..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ Zoning

การปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่ (Zoning by Agri-Map) ใช้ระบบสารสนเทศแผนที่เกษตร (Agri-Map) เป็นเครื่องมือในการชี้แนะเกษตรกรให้เปลี่ยนจากการเพาะปลูกที่ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ไปสู่การทำเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของที่ดิน เช่น การทำเกษตรผสมผสาน โดยปรับเปลี่ยนจากการทำนา มาสร้างเป็นคันทาทองคำ เพิ่มขนาดของคันทาให้สามารถปลูกพืชได้หลากหลายชนิด ยกกระตือรือร้นได้เพิ่มขึ้นจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร

๔.๑.๒ การลดต้นทุน

-การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ ใช้ทดแทนปุ๋ยเคมี ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีและฮอร์โมนพืชต่างๆ สำหรับใช้เองในแปลงและแจกจ่ายให้กับเกษตรกรผู้สนใจภายในชุมชน

การผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้ สารเร่งจุลินทรีย์ซูเปอร์ WQ.1

ส่วนผสม
เศษพืชแห้ง 1,000 กิโลกรัม + ปุ๋ยคอก 200 กิโลกรัม + ปุ๋ยยูเรีย 2 กิโลกรัม + สารเร่งจุลินทรีย์ซูเปอร์ WQ.1 2 กิโลกรัม

การผลิตปุ๋ยหมักแบบกองเป็นชั้น
วัสดุชั้นใหญ่ เช่น ฟางข้าว, กากขี้เถ้า, มูลสัตว์, ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยยูเรีย, ปุ๋ยคอก, มูลสัตว์, กากขี้เถ้า, ฟางข้าว

การผลิตปุ๋ยหมักแบบกองผสมคลุกเคล้า
วัสดุชั้นเล็ก เช่น มูลสัตว์, ฟางข้าว, กากขี้เถ้า, ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยยูเรีย, ปุ๋ยคอก, มูลสัตว์, กากขี้เถ้า, ฟางข้าว

อัตราและวิธีการใช้ปุ๋ยหมัก
ข้าว: ใช้ 2 ตันต่อไร่ หว่านให้ทั่วพื้นที่แล้วไถกลบก่อนปลูกพืช
พืชไร่: ใช้ 2 ตันต่อไร่ โรยบนแปลงตามแนวร่องปลูกแล้วคลุกเคล้ากับดิน
ไม้ดอก: ใช้ 2 ตันต่อไร่ โรยบนแปลงตามแนวร่องปลูกแล้วคลุกเคล้ากับดิน

ประโยชน์ของปุ๋ยหมัก
1. ีธาตุอาหารหลัก ธาตุอาหารรอง และจุลินทรีย์
2. มีอินทรีย์วัตถุ ปรับน้ำและอากาศได้ดี ทำให้ดินร่วนซุย ระบายอากาศได้ดี
3. ปุ๋ยหมักลดต้นทุนการผลิต
4. เป็นแหล่งอาหารและพลังงานของจุลินทรีย์ในดิน

น้ำหมักชีวภาพ สารเร่งซูเปอร์ WQ.2

สูตรผัก ผลไม้
เศษผักผลไม้ 40 กิโลกรัม + สารเร่งซูเปอร์ WQ.2 10 กิโลกรัม + น้ำ 10 ลิตร

สูตรปลา หอยเชอร์รี่
ปลา 30 กิโลกรัม และ หอยเชอร์รี่ 10 กิโลกรัม + สารเร่งซูเปอร์ WQ.2 10 กิโลกรัม + น้ำ 10 ลิตร

อัตราและวิธีการใช้น้ำหมักชีวภาพ
ข้าว: ใช้ 20 ลิตร ต่อไร่ หว่านให้ทั่วพื้นที่แล้วไถกลบก่อนปลูกพืช
พืชไร่: ใช้ 20 ลิตร ต่อไร่ โรยบนแปลงตามแนวร่องปลูกแล้วคลุกเคล้ากับดิน
ไม้ดอก: ใช้ 20 ลิตร ต่อไร่ โรยบนแปลงตามแนวร่องปลูกแล้วคลุกเคล้ากับดิน

การเก็บรักษา
- เก็บในภาชนะที่สะอาด และปิดฝาให้สนิท
- ภาชนะควรทำความสะอาดทุกครั้งก่อนใช้

- ๔.๑.๓ การเพิ่มผลผลิต มีการวางระบบน้ำในแปลงปลูกพืชผัก ได้แก่ ระบบน้ำมินิสปริงเกอร์ และระบบการให้น้ำ สามารถประหยัดเวลาในการให้น้ำ เพิ่มความแม่นยำในการควบคุมปริมาณน้ำให้แก่พืชผัก ทำให้มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพสูง และสามารถเพาะปลูกได้ตลอดปี

- ๔.๑.๔ การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/การจัดทำมาตรฐานการผลิต
การปรับปรุงสินค้าหรือบริการให้มีคุณภาพดีขึ้น ตรงตามความต้องการของลูกค้า และคุ้มค่ากับการผลิตให้มีความปลอดภัย ตามมาตรฐาน GAP

- ๔.๑.๕ การจัดการด้านการตลาด
ออกงานแสดงสินค้าภายในอำเภอและภายในจังหวัดเพื่อให้เป็นที่รู้จักสินค้า เพิ่มความหลากหลายของฐานลูกค้า และส่งเสริมการนำผลผลิตทางการเกษตรมาจำหน่ายในตลาดเกษตรกรของสำนักงานเกษตรอำเภอสุวรรณคูหา

๔.๑.๖ การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าผลผลิต

กระบวนการเปลี่ยนแปลงผลผลิตทางการเกษตรจากรูปแบบเดิมให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายขึ้น มีคุณค่ามากขึ้น และมีราคาสูงขึ้น ได้แก่ ข้าวฮาง ปลาแดดเดียว ข้าวแต่น ยังรวมถึง การปรับปรุงคุณภาพ การสร้างแบรนด์ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความโดดเด่น

๑.๑ หลักสูตรบังคับ จำนวน๔..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑.๑.๑ เศรษฐกิจพอเพียง

๑.๑.๒ เกษตรทฤษฎีใหม่

๑.๑.๓ เกษตรผสมผสาน

๑.๑.๔ การจัดทำบัญชีครัวเรือน

๑.๒ หลักสูตรเสริม จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑.๒.๑ การเพาะพันธุ์ปลา

๑.๒.๒ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นในการทำการเกษตร คือ หลักสูตร Zoning เนื่องจากอดีตในพื้นที่นี้ทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ปลูกข้าวและอ้อยเพียงอย่างเดียว ได้รับผลผลิตต่ำและมีรายได้น้อย จึงดำเนินการตามแนวทางการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าในพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ภายใต้การบริหารจัดการพื้นที่ (Zoning by Agri-Map) มาวางแผนจัดรูปแบบพื้นที่ แบ่งเป็น พื้นที่ทำการเกษตรผสมผสานตามหลักฐาน น.ส.๓ เลขที่ ๒๐/๑๖๑ ทั้งหมด ๒๔ ไร่ มีการบริหารจัดการแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ พื้นที่พักอาศัย

- ใช้สำหรับเป็นที่พักอาศัย เก็บวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร
- ใช้สำหรับผลิตน้ำหมักชีวภาพต่างๆ เพื่อใช้ในการเกษตร
- ใช้สำหรับเป็นพื้นที่การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น กลัวยฉาบ ขนมหอกจอก หน่อไม้ดอง น้ำยาล้างจาน
- ปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน เพื่อลดค่าใช้จ่าย
- เป็นที่ตั้งเครื่องช่วยศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- มีระบบถังกักเก็บน้ำไว้ใช้ในครัวเรือน และใช้สำหรับให้น้ำกับพืชที่ปลูก

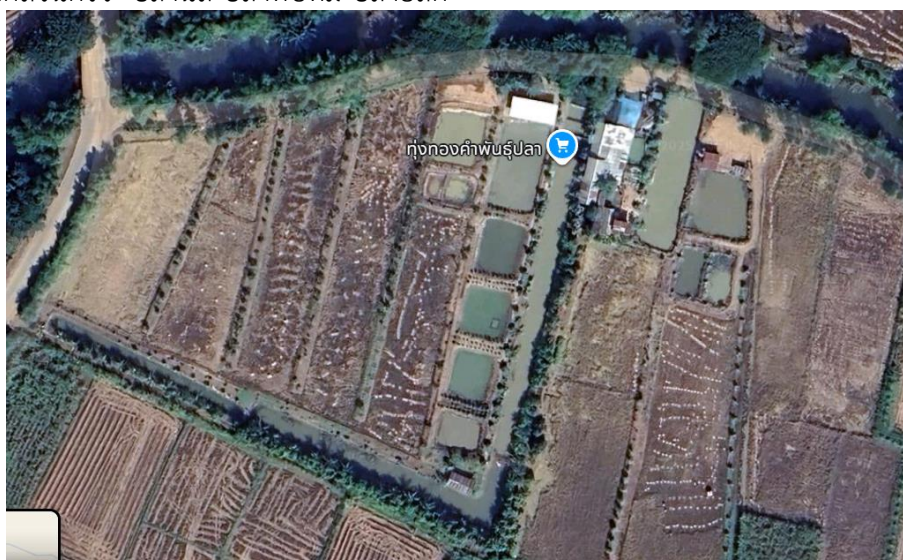
ส่วนที่ ๒ บ่อกักเก็บน้ำไว้ใช้และเลี้ยงปลา จำนวน ๒ บ่อ

ส่วนที่ ๓ ปลูกข้าว และพืชหลังนา

- หลังฤดูการทำนา ปลูกพืชผักสวนครัว มีการปลูกปอเทือง (ปุ๋ยพืชสด) และข้าวโพดหวาน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุปรับโครงสร้างของดิน และเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

ส่วนที่ ๔ เกษตรผสมผสาน

- ปลูกพืชผัก ไม้ผล เพื่อผลิตเป็นเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์จำหน่ายสร้างรายได้ในปัจจุบันและอนาคต
- ส่วนไม้ยืนต้น (ไม้ใช้สอย) ได้แก่ สะเดา ยูคาลิปตัส ไม้ เป็นต้น ช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
- สวนผสมผสานละอุนร่องน้ำเลี้ยงปลา โดยทำเป็นรูปแปลงยกร่องแปลงปลูกพืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น และเลี้ยงปลาในร่องสวน ดังนี้
- มะนาว -ทุเรียน -เงาะ -น้อยหน่า -ลิ้นจี่ -กล้วยน้ำว้า
- สับปะรด -ข้าว -ตะไคร้ -พริก -มะพร้าว -มะม่วง
- ไผ่ -ฝรั่ง -พืชผักสวนครัว -ปลานิล ปลาตะกอม ปลาช่อน

[illegible]

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เริ่มทำการเกษตรตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ สมรสมีครอบครัวโดยยึดอาชีพทำการเกษตร ผลผลิตตกต่ำ ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น และขาดความยั่งยืน จึงมีแนวคิดปรับเปลี่ยนระบบการผลิตและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการทำการเกษตร การทำไร่นาสวนผสม เช่น ข้าว ไม้ผล พืชผักสวนครัว ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และยังมี การปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำหมักชีวภาพ รวมทั้งปัญหาจากโรค แมลงศัตรูพืช ฤดูกาล สภาพอากาศ และยังได้ฟื้นฟูดิน โดยเริ่มจากงดเผาฟาง ต่อซึ่งข้าว โดยใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน มีจัดการดินโดยการปลูกพืชหมุนเวียน คือ ข้าวและข้าวโพดหลังนาสลับกัน โดยไม่เผาตอซังและไม้ใช้ปุ๋ยเคมี ลดการใช้สารเคมี ใช้ปุ๋ยน้ำหมักในการเพิ่มการเจริญเติบโตของพืชและการดูแลป้องกันกำจัดศัตรูพืช สำหรับฤดูหนาวการปลูกผักจะพบเพลี้ยและหนอนมากจะมีการฉีดพ่นสารไล่แมลงจากสมุนไพรเพื่อป้องกันอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดระบบนิเวศบริเวณแปลงปลูกผักที่ช่วยในการป้องกันศัตรูพืช เช่น ตะไคร้หอม กะเพรา แมงลักซึ่งได้ผลดี การแก้ไขปัญหการขาดแคลนน้ำโดยขุดสระ เพื่อให้มีน้ำในการทำเกษตรตลอดปี และมีการวางระบบน้ำ เพื่อประหยัดเวลาและใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการเกษตรโดยยึดหลักการทำงานโดยใช้ชีวิตอยู่บนความพอเพียง และพึ่งพาตนเองได้

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ต้องการลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชแต่ละชนิด จากผลผลิตตกต่ำ คุณภาพผลผลิตไม่ได้มาตรฐานปรับเปลี่ยนจากวิธีการลองผิดลองถูก เนื่องจากปัจจุบันมีความเสี่ยงจากโรคแมลงศัตรูพืช ความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศ เปลี่ยนแปลงมาใช้วิธีการสอบถามจากหน่วยงานต่างๆที่รับผิดชอบทางด้านนั้น พร้อมทั้งศึกษาหาความรู้จากช่องทางออนไลน์ ศึกษาในพื้นที่จริงจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ และสร้างเป็นแปลงสาธิตให้หน่วยงานต่างๆได้มาใช้พื้นที่ในการขยายผลเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

-การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน สภาพที่ ดินในแปลงของเกษตรกรมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร โดยการปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

-การลดการเกิดปัญหาเรื่องน้ำ เทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร โดยการใช้ น้ำอย่างรู้คุณค่า มีการวางแผนระบบน้ำ ตามผังแปลง โดยใช้ระบบสปริงเกอร์

-การลดการเกิดปัญหาเรื่องการเพิ่มมูลค่าผลผลิต เทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร โดยการใช้ความรู้ในการแปรรูปจากข้าวเปลือก เป็นข้าวฮางที่ดีต่อสุขภาพ และเพิ่มมูลค่าของสินค้า

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การนำหลักการ BCG Model มาใช้ใน ศพก.

๑. Bio-Economy การใช้เมล็ดพืชผักพันธุ์ดี มาขยายพื้นที่ปลูกและเก็บเมล็ดพันธุ์ดีจำหน่ายและแจกจ่ายให้กับผู้สนใจ โดยมีการเก็บเมล็ดพันธุ์ที่มีการให้ผลผลิตสูง มีความสม่ำเสมอ นำมาทำความสะอาดและคัดเลือกเมล็ดดีและเมล็ดเสียแยกออกจากกัน จากนั้นเก็บรักษาพันธุ์ไว้ บรรจุมะลัดในภาชนะที่แห้ง สะอาด และปิดสนิท

๒. Circular Economy การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพใช้เอง

โดยการนำวัสดุเหลือใช้จากแปลง ได้แก่ ฟางข้าว เศษผักและผลไม้ มาผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพใช้เอง และแจกจ่ายให้กับเกษตรกรผู้สนใจในพื้นที่

๓. Green Economy ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ไถกลบตอซัง การปลูกปอเทืองบำรุงดิน ปรับปรุงโครงสร้างดินให้ร่วนซุยเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชในฤดูกลัดไปและเพิ่มธาตุอาหารพืชในดิน

๓. อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ของดิน: เพื่อประเมินว่าดินมีธาตุอาหารเพียงพอต่อความต้องการของพืชหรือไม่ ทราบปัญหาของดิน:เช่น ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินเสื่อมโทรม หรือปัญหาอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อการเจริญเติบโตของพืช ได้รับคำแนะนำในการปรับปรุงบำรุงดิน:เช่น การใส่ปุ๋ย การใช้ปูน การปรับปรุงโครงสร้างดิน หรือการใช้วัสดุปรับปรุงดินอื่นๆ วางแผนการเพาะปลูก:เลือกชนิดและพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพดิน และจัดการดินให้เหมาะสมกับพืชที่ปลูก ลดต้นทุนการผลิต: โดยการใส่ปุ๋ยและสารปรับปรุงดินอย่างเหมาะสมตามผลวิเคราะห์ดิน เพิ่มผลผลิตและคุณภาพของผลผลิต:ทำให้พืชเจริญเติบโตได้ดีและให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยมีการเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ธาตุอาหารพืชในดิน ปีละ ๑ ครั้ง ในแปลงที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ จะใช้วิธีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยคำนวณความต้องการธาตุอาหารพืชจากผลการวิเคราะห์ และใส่ตามอัตราที่เหมาะสม ถูกสูตร ถูกอัตรา ถูกเวลา ถูกวิธี

ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑๒.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๑.๑)นาข้าว.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๘-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)
- ๑.๒)เงาะ.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๒-๐.....(ไร่-งาน-วา) จำนวน ๑๕๐ต้น
- ๑.๓)กล้วย.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา) จำนวน ๕๐ต้น
- ๑.๔)มะม่วง.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๓-๐.....(ไร่-งาน-วา) จำนวน ๒๐ต้น
- ๑.๕)ลิ้นจี่.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๒-๐.....(ไร่-งาน-วา) จำนวน ๑๐ ต้น
- ๑.๖)มะพร้าว.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา) จำนวน ๒๐ต้น
- ๑.๗)ทุเรียน.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๑-๐.....(ไร่-งาน-วา) จำนวน ๑๐ ต้น
- ๑.๘)ไผ่.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา) จำนวน ๒๐ต้น
- ๑.๑๐)ฝรั่ง.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๑-๐.....(ไร่-งาน-วา) จำนวน ๑๐ ต้น
- ๑.๑๑) ...ข้าวโพด.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)
- ๑.๑๒) พืชผักชนิดต่างๆ ได้แก่ พริก มะเขือเปราะ หอม ผักชี แตงกวา ถั่วฝักยาว บวบ ฯลฯ
พื้นที่ปลูกจำนวน.....๓-๐-๐.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๒.๑)ปลานิล.....จำนวน.....๔.....(หน่วย..บ่อ.) บ่อละ ๐.๕ งาน
- ๒.๒)ปลาตะเพียน.....จำนวน.....๕.....(หน่วย...บ่อ.) บ่อละ ๐.๕ งาน
- ๒.๓)ปลาดุก.....จำนวน.....๑.....(หน่วย...บ่อ.) บ่อละ ๐.๕ งาน

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๓.๑)จิ้งหรีด.....จำนวน.....๒.....(คอก)
- ๓.๒)ไก่ไข่.....จำนวน.....๑๐.....(ตัว)
- ๓.๓)เป็ด.....จำนวน.....๑๕.....(ตัว)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า...ข้าว...มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) การเตรียมดิน	เป็นเงิน.....๘๕๐.....บาท/ไร่
๑.๒) การปลูก	เป็นเงิน.....๒๐๐.....บาท/ไร่
๑.๓) เมล็ดพันธุ์	เป็นเงิน.....๓๐๐.....บาท/ไร่
๑.๔) ปุ๋ย	เป็นเงิน.....๒๐๐.....บาท/ไร่
๑.๕) ค่าเก็บเกี่ยว	เป็นเงิน.....๙๐๐.....บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๒,๔๕๐.....บาท/ไร่
รายได้	๑,๗๕๐.....บาท/ไร่

๒) สินค้า...พืชผัก...มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) การเตรียมดิน	เป็นเงิน.....๓๐๐.....บาท/ไร่
๑.๑) อุปกรณ์ระบบน้ำ	เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่
๑.๓) เมล็ดพันธุ์	เป็นเงิน.....๓๕๐.....บาท/ไร่
๑.๔) ปุ๋ย	เป็นเงิน.....๑,๑๐๐.....บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๒,๒๕๐.....บาท/ไร่
รายได้	๕,๗๕๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ การขายพืชผัก ได้แก่ มะเขือเปราะ พริก หอม ข้าวโพด และผักกินใบต่างๆ
เฉลี่ยรายได้วันละ.....๕๐๐-๖๐๐.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ แตงกวา บวบ จิงหรีด พักต่างๆ พันธุ์ปลา
เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๔,๐๐๐...บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ การจำหน่ายพืชผักกินใบตามฤดูกาล การแปรรูปข้าวฮาง การทำขนมข้าวแต๋น
ขนมดอกจอก การขายพันธุ์ปลา ได้แก่ ปลาตะเพียน ปลาทอม ปลาดุกฯ
เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๑๕,๐๐๐-๑๖,๐๐๐...บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ พืชผัก ได้แก่ หอม ผักชี พริก แตงกวา กวางตุ้ง มะเขือเปราะ บวบ พัก
ถั่วฝักยาวฯ ตามรอบการผลิต ไม้ผลได้แก่ น้อยหน่า ลิ้นจี่ มะม่วง กล้วยฯ การแปรรูปข้าว ได้แก่ ข้าวฮาง ข้าวแต๋น
การขายพันธุ์ปลา ได้แก่ ปลาตะเพียน ปลาทอม ปลาดุกฯ การแปรรูปปลา ได้แก่ ปลาแห้ง ปลาแดดเดียว การขาย
จิงหรีด ทั้งแบบสดและทอด
เฉลี่ยรายได้ปีละ...๑๘๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐...บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

การทำการเกษตรเป็นความมุ่งมั่นและตั้งใจในการทำการเกษตร ปลูกพืชแบบผสมผสาน ส่งผลให้มีการ
บริหารจัดการเงินทุน แรงงาน และการบริหารจัดการที่ดี การใช้ปัจจัยการผลิต จัดการพื้นที่และใช้น้ำอย่างคุ้มค่า
เพื่อลดต้นทุนการผลิตที่ให้ผลตอบแทนสูง เพื่อเป็นการลดความเสี่ยง และสร้างรายได้สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่
มั่นคงต่ออาชีพและครอบครัว ปลูกพืชหลากหลายชนิดเพื่อบริโภค และจำหน่ายตลอดทั้งปี สามารถสร้างรายได้

ลดรายจ่าย พัฒนาคุณภาพและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และอีกทั้งยังเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และจุดเรียนรู้ ช่วยแก้ไขและให้คำแนะนำในการทำการเกษตรของชุมชน สร้างแหล่งอาหารปลอดภัยให้กับชุมชน และถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาด้านการเกษตรให้กับชุมชน เป็นตัวอย่างและสร้างแรงบันดาลใจให้กับเกษตรกรในพื้นที่เกี่ยวกับการทำการเกษตรอีกด้วย

๒. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน เป็นการนำวิธีการจัดการศัตรูพืชหลายๆ วิธีมาผสมผสานกัน โดยการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมการเกิดโรคพืช

ลดการใช้สารเคมี และสารเคมีตกค้างในผลิต พร้อมทั้งช่วยลดการปนเปื้อนของสารพิษในดินและน้ำ โดยการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักและผลไม้ในแปลง

การปลูกพืชหมุนเวียนและพืชคลุมดิน โดยการปลูกปอเทืองบำรุงดินหลังจากฤดูการเก็บเกี่ยวข้าว

การจัดการทรัพยากรน้ำ มีการกักเก็บน้ำ การใช้น้ำบาดาลและผิวดินอย่างมีประสิทธิภาพ

การอนุรักษ์ดินและแหล่งน้ำ โดยการปลูกหญ้าแฝก บริเวณแหล่งน้ำภายใน ศพก. เพื่อลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ใน ศพก. ได้ดำเนินการกิจกรรมทางการเกษตร โดยการฟื้นฟูทรัพยากรการบำรุงรักษา และฟื้นฟูทรัพยากรที่เสื่อมโทรม ได้แก่ การอนุรักษ์แหล่งน้ำ โดยการปลูกหญ้าแฝก บริเวณแหล่งน้ำภายใน ศพก. เพื่อลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และกิจกรรมการป้องกันการทำลายทรัพยากร ควบคุมกิจกรรมต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากร ได้แก่ การลดการเผาในพื้นที่ หลังจากเก็บเกี่ยวต่อช่วงข้าว นำมาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์เพื่อใช้บำรุงดินในแปลงเกษตร

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ใช้ระบบสารสนเทศแผนที่เกษตร (Agri-Map) เป็นเครื่องมือในการชี้แนะเกษตรกรให้เปลี่ยนจากการเพาะปลูกที่ไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ไปสู่การทำเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของที่ดิน เช่น การทำเกษตรผสมผสาน กิจกรรมการปลูกพืช ได้แก่ การปลูกพืชผัก การปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงไก่ไข่ เป็ด การประมง ได้แก่ การเลี้ยงปลา กุ้งฝอยและกบ และการแปรรูปผลผลิต ได้แก่ การแปรรูปข้าวฮาง การแปรรูปปลาแดดเดียว มาผสมผสานกันในพื้นที่เดียว เพื่อให้แต่ละกิจกรรมเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สร้างประโยชน์สูงสุด โดยปรับเปลี่ยนจากการทำนา มาสร้างเป็นคันทาทองคำ เพิ่มขนาดของคันทาให้สามารถปลูกพืชได้หลากหลายชนิด ยกกระตือรือร้นได้เพิ่มขึ้นจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร

สามารถถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง มีความเสียสละและมีความตั้งใจ
ในการถ่ายทอดความรู้ตามโอกาสและสถานที่ต่างๆ

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้มีการให้บริการเป็นจุดอบรมกับหน่วยงานของรัฐ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอสุวรรณคูหา อบต.ดงมะไฟ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ และรัฐวิสาหกิจ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ประธาน ศพก.มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ในด้านองค์ความรู้ หรือแนวทางในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่เบื้องต้นได้ และประสานร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบของอาสา เช่น อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งรับเรื่องร้องเรียนโดยประสานผ่านศูนย์พิรุณราช บูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร
ประธาน ศพก.มีส่วนร่วมในการบริการด้านข้อมูลข่าวสาร

- การเผยแพร่ข่าวสารหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่างๆ เช่น สื่อออนไลน์ (เว็บไซต์, แอปพลิเคชัน, โซเชียลมีเดีย) สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ และสื่อบุคคล (เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร).
- ข้อมูลสถานการณ์ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การเกษตร เช่น ราคาพืชผล การระบาดของศัตรูพืช ภัยธรรมชาติ และข้อมูลภูมิสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง
- การถ่ายทอดเทคโนโลยี การให้บริการวิชาการเกษตรมุ่งเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูก การจัดการศัตรูพืช การจัดการดินและน้ำ รวมถึงเทคโนโลยีการแปรรูปผลผลิต
- การฝึกอบรมมีการจัดฝึกอบรมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะใหม่ๆ ในศูนย์ ศพก.
- การให้คำปรึกษา เกษตรกรสามารถขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรของตนเอง
- แอปพลิเคชัน FARMBOOK สำหรับตรวจสอบสถานะและติดตามผลการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และการเข้าร่วมมาตรการช่วยเหลือของภาครัฐ, กรมส่งเสริมการเกษตร

ประธาน ศพก.มีส่วนร่วมในการบริการด้านข้อมูลข่าวสารศูนย์บริการเกษตรพิรุณราช

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร มีช่องทางในการขยายผลในการจัดอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาดูงาน โดยมีเกษตรกรเป้าหมายที่ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำในแต่ละปี โดยเน้นกิจกรรมที่สำคัญ ซึ่งได้เรียนรู้จากแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ นำไปถ่ายทอดความรู้ และสร้างแปลงต้นแบบให้กับเกษตรกรในพื้นที่ในเครือข่ายของเกษตรกรแต่ละพื้นที่ สามารถแก้ไขปัญหาการเกษตรของชุมชน ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรได้บูรณาการกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- ทำหน้าที่ประสานงานและเชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการบูรณาการและส่งเสริมการทำงานร่วมกัน

- บริการให้ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และการสนับสนุนด้านการตลาด เพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์สูงสุด

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- สามารถเป็นแรงบันดาลใจให้เกษตรกรรายอื่นๆ หันมาพัฒนาการเกษตรของตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการทำคันทนาคูใหญ่เพื่อปลูกต้นไม้ผสมผสานตามคันทนา การสร้างแหล่งน้ำให้เพียงพอ การปรับเปลี่ยนนาข้าวเป็นบ่อเลี้ยงปลา นำไปสู่เกษตรกรยั่งยืน

- สามารถสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดการพัฒนาด้านอย่างต่อเนื่องในภาคการเกษตร

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

-ประธานเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสานบ้านดงมะไฟ อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

-คณะกรรมการสมาคมฉาบฉวยเกษตรจังหวัดอุดรธานี อ.ก.ส. อำเภอสุวรรณคูหา

-หมอดินอาสา ๔.๐ ประจำหมู่บ้าน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

-อาสาปศุสัตว์ (อสป.) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองบัวลำภู

-ครูบัญชีเกษตรกรอาสา กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

-ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผู้เลี้ยงโค ตำบลดงมะไฟ อำเภอสุวรรณคูหา

-คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านดงมะไฟ ม.๓ ตำบลดงมะไฟ อำเภอสุวรรณคูหา

-ผู้นำ อช.ชาย ตำบลดงมะไฟ อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

-อาสาสมัครสาธารณสุข

-ประมงอาสา กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

-ที่ปรึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านดงมะไฟ

-อาสาสมัครกรมทางหลวง (อส.ทช.) กรมทางหลวงชนบท

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- การสละเวลา แรงกาย และความรู้ เพื่อเป็นวิทยากรสอนให้ความรู้แก่เกษตรกรรายอื่น
- เสียสละที่ดินและกำลังทรัพย์เพื่อซื้ออุปกรณ์ในการสร้างอาคารในการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นที่เรียนรู้ของ ศพก
- การเสียสละเพื่อส่วนรวม คือส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มผู้ปลูกผัก กลุ่มผู้เลี้ยงจิ้งหรีด

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ความอดทนนำไปสู่ความสำเร็จ ทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจ

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

นายมนวัฒน์ บุญยพรหม เกษตรอำเภอสวรรคคูลา

นายวุฒิไกร โพธิ์วรรณ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ (ผู้รับผิดชอบงาน ศพก.ระดับอำเภอ)

นายลัทธพล เพิ่มพิบูลย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ (เกษตรประจำตำบลดงมะไฟ)

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๒.๑ ครั้งที่ ๑ สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการถอดบทเรียน เปิดประเด็นคำถามปลายเปิด บันทึกข้อมูลจากการเล่าเรื่องประวัติความเป็นมา สังเกต

๒.๒ ครั้งที่ ๒ เป็นกระบวนการเก็บข้อมูลในด้านการจัดการภายใน ศพก. เล่าประสบการณ์เพื่อสร้างความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เสนอแนวคิด พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

๒.๓ ครั้งที่ ๓ เป็นการสรุปผล เขียนรายงาน การตรวจสอบความถูกต้อง การทบทวนและค้นบทเรียนที่ได้รับจากการถอดบทเรียนให้แก่เกษตรกรต้นแบบ เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของความสำเร็จและปัญหาอุปสรรค

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๑ ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๑.๑ การวางแผน : ขาดการวางแผนที่ดี ส่งผลให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เกิดความล่าช้า และอาจเกิดความสับสนในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ ทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๑.๒ ด้านเจ้าหน้าที่ : เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการหรือขั้นตอนในบางประเด็นของกระบวนการถอดบทเรียนอย่างถูกต้อง

๓.๑.๓ เกษตรกรต้นแบบ : ขาดการบันทึกข้อมูล การจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ และต้องอาศัยการจดจำที่อาจจะมีการคลาดเคลื่อนของข้อมูล ถือเป็นอุปสรรคสำคัญในการถอดบทเรียน เนื่องจากข้อมูลที่ได้อาจไม่ครบถ้วน ขาดรายละเอียดที่ถูกต้อง และเป็นการเพิ่มระยะเวลาในการถอดบทเรียน ส่งผลให้ไม่ตรงกับกรอบระยะเวลาแผนงานที่ตั้งเป้าหมายไว้

๓.๒ ข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๒.๑ การวางแผน : วางแผนการดำเนินงานอย่างละเอียด และระบุผู้รับผิดชอบในการแต่ละหัวข้อ กำหนดวัตถุประสงค์ในการถอดบทเรียนให้ชัดเจน

๓.๒.๒ ด้านเจ้าหน้าที่ : ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการถอดบทเรียน และมีความเข้าใจในกระบวนการ

๓.๒.๓ เกษตรกรต้นแบบ : ควรมีการจดบันทึกข้อมูล และจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรต้นแบบให้เป็นปัจจุบัน จัดทำแฟ้มเอกสาร ผลงาน ข้อมูลการศึกษาดูงาน และรูปภาพกิจกรรมที่ผ่านมา จะสามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

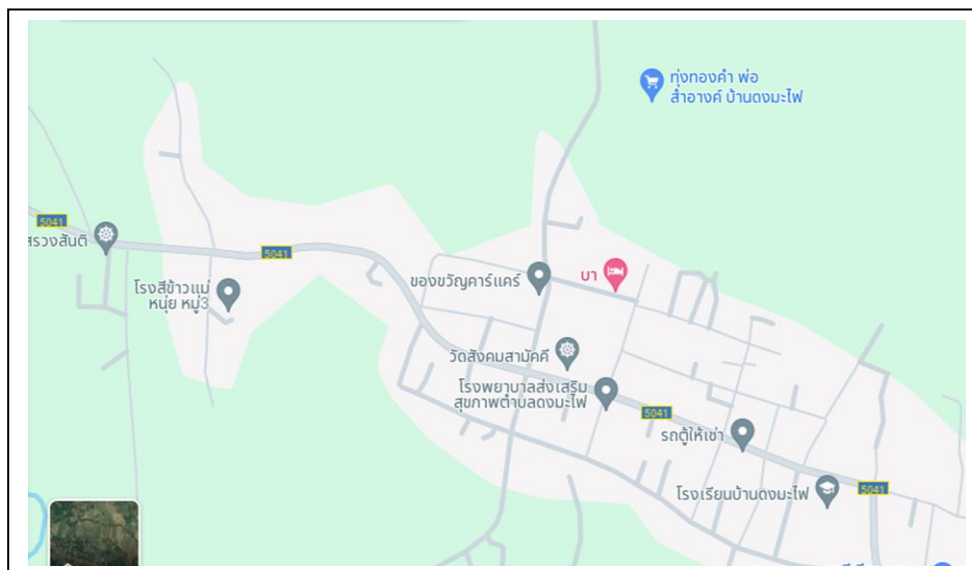
ภาคผนวก

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ ๖๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลมะเไฟ อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

พิกัด: Latitude Longitude

X : ๒๐๔๔๑๘ Y : ๑๙๕๐๗๒๔ zone ๔๘Q

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสุวรรณคูหา (นายสำอวงค์ ศรีลาเดช)

เครือข่ายของ ศพก.หลัก : จำนวน ๑๙ ศูนย์เครือข่าย

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	โซน	x	y	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
๑	กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ บ้านเพ็กทอง	๑๔	บ้านโคก	๔๘	๒๐๑๙๗๘	๑๙๔๕๒๔๒	นายนิยม ศรีจุลโพธิ์	๐๙๗-๓๒๐-๒๗๔๒
๒	ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงตำบล นาดี	๑	นาดี	๔๘	๒๐๒๒๔๘	๑๙๓๔๙๔๒	นายบุญส่ง มูลเพ็ญ	๐๘๗-๓๖๓-๐๕๒๙
๓	กลุ่มผลิตแปรรูปข้าวอินทรีย์ บ้านนาดี	๑๑	นาดี	๔๘	๒๐๔๐๗๘	๑๙๓๔๙๗๕	นายคำดี ไชยโพนงาม	๐๘๗-๐๓๒-๗๒๒๓
๔	กลุ่มผลิตแปรรูปข้าวอินทรีย์	๘	นาด่าน	๔๘	๒๐๑๖๒๒	๑๙๓๒๕๐๖	นายเฉลิมพล ชัยช่วย	๐๙๓-๓๒๓-๖๘๖๔
๕	ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงตำบล บุญทัน	๔	บุญทัน	๔๘	๑๙๙๑๑๐	๑๙๔๒๘๒๒	นายอ่อน อาสาธง	๐๘๓-๓๕๗-๗๗๔๕
๖	ศูนย์พัฒนาที่ดินตาม เศรษฐกิจพอเพียง	๑๔	นาสี	๔๘	๒๐๑๑๗๔	๑๙๕๕๔๕๕	นายเคน ขาลีกุล	๐๘๕-๒๑๘-๗๕๘๘
๗	ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง	๗	ดงมะไฟ	๔๘	๒๐๒๒๒๕	๑๙๔๙๐๑๑	นายไวพจน์ วงศ์อักษร	๐๘๔-๗๓๗-๐๕๒๙
๘	กลุ่มแปรรูปข้าวฮาง	๔	ดงมะไฟ	๔๘	๒๐๗๕๒๔	๑๙๔๘๘๘๒	นายเอื้อน จันทร์ทิพย์	๐๖๓-๐๔๕๐๖๑๔
๙	ศพก.บ้านนาคำน้อย	๘	กุดผึ้ง	๔๘	๒๐๓๕๑๒	๑๙๔๑๑๘๘	นายสุรียนต์ ปลัดศรี	๐๙๘-๙๗๘-๕๕๑๕
๑๐	เกษตรผสมผสานบ้านพนม พัฒนา	๕	สุวรรณ คูหา	๔๘	๒๐๑๑๔๔	๑๙๔๒๘๑๓	นายอุไร อุปแก้ว	๐๙๘-๑๔๖-๘๔๔๑
๑๑	เกษตรผสมผสานบ้านสุรินทร์ พัฒนา	๑๓	นาสี	๔๘	๒๐๙๑๑๙	๑๙๔๔๘๑๕	นายธงชัย คำภูกุล	๐๙๘-๕๕๘-๓๘๓๐
๑๒	ศพก.เครือข่ายบ้านโนนปอ แดง	๒	บ้านโคก	๔๘	๒๐๒๒๓๓	๑๙๔๑๕๑๗	นายคำมูล ลมพันธ์	๐๘๒-๑๗๓-๐๓๖๘
๑๓	เกษตรผสมผสานบ้านนาดี๒	๑	นาดี	๔๘	๒๐๓๖๙๑	๑๙๓๕๓๙๕	นายคำเคี่ยม ผิวสว่าง	๐๙๙-๒๐๕-๕๗๔๘
๑๔	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรตำบลดงมะไฟ	๓	ดงมะไฟ	๔๘	๒๐๔๔๑๘	๑๙๕๐๗๒๔	นายเฉวียน จันทะลุน	๐๘๓-๓๔๘-๗๔๘๘
๑๕	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๑๕	บ้านโคก	๔๘	๒๐๑๙๙๓	๑๙๔๖๔๒๔	นายทินวัฒน์ ยอดประทุม	๐๘๐-๑๙๓-๔๐๘๗
๑๖	ศูนย์เรียนรู้ไม้ผล	๕	บุญทัน	๔๘	๑๙๘๐๓๓	๑๙๔๖๖๙๓	นายสง่า สารพัฒน์	๐๙๘-๖๐๑-๗๗๖๗
๑๗	ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ตำบลดงมะไฟ	๔	ดงมะไฟ	๔๘	๑๗๓๖๓๔	๑๐๒๑๕๓๓	นายสุบิน ศรีหอม	๐๘๒-๑๑๒-๗๖๘๓
๑๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๓	นาด่าน	๔๘	๒๐๖๓๘๖	๑๙๓๐๘๓๙	นายนิราศ บรรยง	๐๘๘๕๓๗๓๑๙๐
๑๙	ศูนย์เรียนรู้ไม้ผลและเกษตร ผสมผสาน	๕	สุวรรณ คูหา	๔๘	๒๐๑๔๑๖	๑๙๔๑๙๘๕	นางจิรนนท์ มาแดง	๐๖๑๕๙๒๑๓๖๕